



Dokument s plenarne sjednice

B9-0320/2022

7.6.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o vladavini prava i potencijalnom odobrenju poljskog nacionalnog plana za oporavak (Mehanizam za oporavak i otpornost) (2022/2703(RSP))

Damian Boeselager, Terry Reintke, Francisco Guerreiro, Piernicola Pedicini, Ernest Urtasun, Eleonora Evi, Rosa D'Amato, Daniel Freund, Damien Carême, Rasmus Andresen, Gwendoline Delbos-Corfield, Ignazio Corrao, Marcel Kolaja, Alice Kuhnke, Monika Vana, Mikuláš Peksa, Alviina Alametsä, Michèle Rivasi, Sylwia Spurek, Benoît Biteau, David Cormand, Mounir Satouri, Caroline Roose, Yannick Jadot, Saskia Bricmont, Tilly Metz, Tineke Strik, Katrin Langensiepen, Bas Eickhout, Sara Matthieu, Kim Van Sparrentak, Alexandra Geese, Henrike Hahn, Sergey Lagodinsky, Jordi Solé, Margrete Auken, Erik Marquardt
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o vladavini prava i potencijalnom odobrenju poljskog nacionalnog plana za oporavak (Mehanizam za oporavak i otpornost) (2022/2703(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima (dalje u tekstu „Povelja”),
 - uzimajući u obzir članke 1., 2., 4. i 19. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
 - uzimajući u obzir članak 49. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
 - uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima i relevantnu sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. listopada 2021. o smjernicama o državnim potporama za klimu, energiju i okoliš (CEEAG)¹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. ožujka 2022. o vladavini prava i posljedicama presude Suda Europske unije²,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. svibnja 2022. o tekućim saslušanjima u skladu s člankom 7. stavkom 1. UEU-a u pogledu Poljske i Mađarske³,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se Unija temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, koje su utvrđene u članku 2. UEU-a te koje se odražavaju u Povelji i koje su uvrštene u međunarodne sporazume o ljudskim pravima; budući da se na tim vrijednostima, koje su zajedničke državama članicama i na čije su se poštovanje sve države članice dobrovoljno obvezale, temelje prava koja uživaju osobe koje žive u Uniji;
- B. budući da se očita opasnost od teškog kršenja vrijednosti iz članka 2. UEU-a od strane države članice ne odnosi samo na pojedinačnu državu članicu u kojoj se takva opasnost materijalizira, već utječe i na druge države članice, njihovo uzajamno povjerenje te samu prirodu Unije i funkcioniranje njezinih institucija, kao i na temeljna prava njezinih

¹ SL C 184, 5.5.2022., str. 163.

² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0074.

³ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0204.

građana na temelju prava Unije;

- C. budući da je propisna zaštita financijskih interesa EU-a nemoguća dok se u potpunosti iznova ne uspostavi neovisnost poljskog pravosudnog sustava; budući da Poljska sve dok se to ne dogodi ne može ispuniti relevantne kriterije procjene u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, što znači da je obnova pravosudnog sustava Poljske stoga preduvjet za pozitivnu ocjenu njezina plana;
- D. budući da se u Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost⁴ traži da tijela zadužena za kontrolu i nadzor imaju zakonske ovlasti i administrativne kapacitete za neovisno obavljanje svojih zadaća te budući da se u samom nacrtu provedbene odluke Vijeća ističe da je učinkovita sudska zaštita preduvjet za funkcioniranje sustava unutarnje kontrole;
- E. budući da je Parlament 21. listopada 2021. pozvao Komisiju i Vijeće da se suzdrže od odobravanja nacrtu plana za oporavak i otpornost Poljske sve dok poljska vlada potpuno i pravilno ne provede presude Suda EU-a i međunarodnih sudova te da osiguraju da se procjenom plana jamči usklađenost s relevantnim preporukama za pojedine zemlje, posebno onima o zaštiti neovisnosti sudstva;
- F. budući da je Parlament 10. ožujka 2022.⁵ naglasio da bi se odobrenje nacionalnih planova u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost trebalo uvjetovati ispunjenjem svih 11 kriterija iz članka 19. Uredbe o RRF-u i njezinu Prilogu V.;
- G. budući da je Parlament 5. svibnja 2022.⁶ pozvao Komisiju i Vijeće da se suzdrže od odobravanja nacionalnih planova Poljske i Mađarske u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost sve dok te zemlje ne postupe u potpunosti u skladu sa svim preporukama za pojedine zemlje u sklopu europskog semestra koje se odnose na vladavinu prava i dok ne provedu sve relevantne presude Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava;
- H. budući da tri uvjeta za isplatu sredstava RRF-a Poljskoj, koje je predsjednica Komisije 19. listopada 2021. u govoru pred Parlamentom postavila, a to su 1) raspuštanje nezakonitog Stegovnog vijeća, 2) vraćanje na dužnost sudaca koje je ono suspendiralo i 3) promjene u stegovnom sustavu za suce, nisu ispunjena;
- I. budući da su od izbijanja rata u Ukrajini poljske vlasti poduzele niz mjera koje su u izravnoj suprotnosti s trima uvjetima koje je postavila predsjednica Komisije, uključujući, među ostalim, suspenziju poljske sutkinje Anne Głowacke 25. veljače 2022. zbog primjene europskog prava i presuda europskih sudova; budući da je predsjednik Poljske predao imenovanja za više od 200 novih, neispravno nominiranih (na zahtjev Državnog sudbenog vijeća) takozvanih „novosudaca”, uključujući četiri imenovanja na dužnost u Vrhovnom sudu; budući da je, nadalje, 10. ožujka 2022. na

⁴ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost. SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

⁵ Rezolucija Europskog parlamenta od 10. ožujka 2022. o vladavini prava i posljedicama presude Suda Europske unije. Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0074.

⁶ Rezolucija Europskog parlamenta od 5. svibnja 2022. o tekućim saslušanjima u skladu s člankom 7. stavkom 1. UEU-a u pogledu Poljske i Mađarske. Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0204.

zahtjev ministra pravosuđa Zbigniewa Ziobra politizirani i potpuno podređeni „Ustavni sud” (uz sudjelovanje takozvanih „zamjenskih sudaca”) doveo u pitanje valjanost članka 6. Europske konvencije o ljudskim pravima u Poljskoj osporivši sposobnost Europskog suda za ljudska prava i poljskih sudova da ispituju ispravnost imenovanja sudaca i neovisnost novog Državnog sudbenog vijeća;

- J. budući da oba doma poljskog parlamenta razmatraju nekoliko nacrtu zakona, uključujući izmjene Zakona o Vrhovnom sudu i drugih zakona, kao i izmjene Zakona o Državnom sudbenom vijeću i drugih zakona;
- K. budući da je odluku o podnošenju nacrtu provedbene odluke Vijeća donio Kolegij povjerenika, pri čemu su dva potpredsjednika Komisije glasovala protiv, a jedan potpredsjednik Komisije i još dva povjerenika podnijeli pisana pitanja;
 - 1. oštro osuđuje Komisijinu pozitivnu ocjenu plana Poljske za oporavak i otpornost unatoč postojećim i kontinuiranim kršenjima vrijednosti utvrđenih u članku 2. UEU-a, uključujući vladavinu prava i neovisnost pravosuđa, kao i činjenicu da plan nije u skladu sa zahtjevima za pozitivnu ocjenu utvrđenima u Uredbi o RRF-u; podsjeća da je postojanje takvih kršenja opsežno dokumentirano u sudskim presudama, stajalištima institucija EU-a, uključujući postupak koji je u tijeku u skladu s člankom 7. stavkom 1. UEU-a, i međunarodnim organizacijama; podsjeća da se o bezuvjetnom poštovanju sudskih presuda ne može pregovarati i da se ono ne može smatrati predmetom trgovanja;
 - 2. snažno apelira na Vijeće da se suzdrži od odobravanja nacionalnog plana Poljske u okviru Mehanizmu za oporavak i otpornost sve dok Poljska u potpunosti ne ispuni zahtjeve iz Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost, posebno one iz njezina članka 22. u pogledu zaštite financijskih interesa Unije od sukoba interesa i prijevara te dok ne provede sve preporuke za pojedine zemlje u okviru europskog semestra u području vladavine prava i sve relevantne presude Suda EU-a i Europskog suda za ljudska prava;
 - 3. podsjeća da bi Komisija, kao čuvarica Ugovora, trebala upotrijebiti sva raspoloživa sredstva kako bi osigurala usklađenost s vrijednostima iz članka 2. UEU-a i primat prava EU-a; smatra da plaćanja Poljskoj u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost moraju biti uvjetovana potpunom provedbom svih relevantnih presuda Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava te da bi u protivnom predstavljala veliku povredu povjerenja; naglašava da je Parlament spreman reagirati na odgovarajući način i koristiti se svim dostupnim alatima, uključujući pribjegavanje prijedlogu za izglasavanje nepovjerenja, u skladu s člankom 234. UFEU-a;
 - 4. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi vladama i parlamentima država članica, Vijeću, Komisiji, Odboru regija i Vijeću Europe.